

Voorstel aan de gemeenteraad

Beleidsnota geluid en trillingen

Beleidsveld	Milieu en Emissieloos Vervoer
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Inge van de Klundert
Kenmerk	11553330
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Beleidsnota geluid en trillingen met de daarbij behorende nota van zienswijzen vast te stellen en in werking te laten treden voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen [gelijktijdig met de Omgevingswet \(1 januari 2024\)](#), met als belangrijkste uitgangspunten:
 - a. In een groeiende stad werken aan een gezonde leefomgeving door een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
 - b. Nieuwe geluidsknelpunten en/of nieuwe hinder door trillingen bij ruimtelijke ontwikkelingen zo veel mogelijk beperken;
 - c. Ruimte bieden om op specifieke locaties gemotiveerd andere afwegingen te maken en zo maatwerk te kunnen bieden;en met als belangrijkste kaderstellende beleidsuitspraken:
 - d. Vanwege gezondheid past de gemeente bij nieuwe ontwikkelingen een ambitiewaarde van 63 dB toe voor gemeentelijk wegverkeer, inclusief geluid van trams en railverkeer;
 - e. De Utrechtse grenswaarden voor geluid van gemeentelijk wegverkeer bedragen 63 dB in Leidsche Rijn en Vleuterweide en 68 dB in de rest van de stad en zijn strenger dan de wet toelaat;
 - f. Onder voorwaarden kan een niet-geluidgevoelige gevel, zoals een dove gevel (zonder te openen delen), worden toegepast bij nieuwe woningen boven de (Utrechtse) grenswaarde(n);
 - g. Elke nieuwe woning heeft een geluidsluwe gevel; het streven is dit ook voor onzelfstandige studentenwoningen, woningen kleiner dan 30 m², flexwoningen en bij transformatie te laten gelden;
 - h. In rustige woonwijken hanteert de gemeente voor activiteiten van bedrijven een generieke norm van 45 dB(A) in plaats van het voorschrijven van maatwerkvoorschriften;
 - i. De gemeente hanteert streefwaarden voor trillingen, het voorkomen van geluidsoverlast door stemgeluid, het beschermen van stille hofjes en omsloten binnenterreinen in de binnenstad en heeft de ambitie om stille gebieden/stiltebeleving voor [iedereen mens en dier](#) te bieden.
2. De Beleidsnota geluid en trillingen op te nemen in de Omgevingsvisie Utrecht door toevoeging aan het overzicht 'Lijst beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht' en de internetpagina <https://omgevingsvisie.utrecht.nl/>.
3. [Dit raadsbesluit in werking te laten treden op de dag van bekendmaking op grond van artikel 1:4 lid 1 Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht](#)

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

We werken toe naar een gezonde leefomgeving in de stad omdat we een evenwichtige toedeling van functies aan locaties maken. Te veel geluid en/of hinder van trillingen door verkeer of (bedrijfsmatige) activiteiten is slecht voor de gezondheid. In de Beleidsnota geluid en trillingen stellen we de gemeentelijke beleidsruimte voor geluid en trillingen vast. De beleidsnota moet nieuwe geluidsknelpunten en hinder door trillingen bij ruimtelijke ontwikkelingen beperken. Deze nota biedt ruimte om op specifieke locaties andere afwegingen te maken en zo maatwerk te bieden; ook voor de bestaande stad. De Beleidsnota geluid en trillingen vervangt de huidige [Geluidnota](#) (2014-2018).

Context

Aanleiding

Met de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 verandert er voor het beleidsveld geluid en trillingen veel. Een groot deel van de nieuwe wettelijke regels voor geluid en trillingen van de Omgevingswet biedt meer ruimte voor maatwerk in de gemeente. Ook de Omgevingswet zelf vraagt om een andere kijk en werkwijze op het geluid- en trillingenbeleid. Indien de beleidsruimte die de Omgevingswet biedt niet wordt ingevuld door de gemeente vóór invoering van de Omgevingswet valt Utrecht terug op de wettelijke standaardvereisten. [Met de invoering Omgevingswet verhuist een aantal regels van het Rijk naar gemeenten die automatisch landen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Dit heet de 'bruidsschat'. Van deze regels mogen gemeenten de komende jaren aangeven of ze deze in het definitieve deel van het omgevingsplan willen behouden, verwijderen of aanpassen.](#) Die standaardvereisten bieden minder beleidsruimte, een minder gezonde leefomgeving en vragen meer specifieke onderzoeken en motiveringen.

De Beleidsnota geluid en trillingen vult het benodigde gemeentelijke beleid in en geeft invulling aan de kaderstellende uitspraken over geluid en trillingen uit de [Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040](#), het [Mobiliteitsplan 2040](#) en de [Nota volksgezondheid](#) nader in. Ook de [\(instructie\)regels](#) uit de Omgevingsverordening Provincie Utrecht zijn verwerkt in deze beleidsnota. Daarnaast is een aantal onderdelen van bestaande gemeentelijke regel- en beleidskaders (bijvoorbeeld de Vrijstellingsverordening en de Visie speelruimte Utrecht) mee genomen in deze thematische beleidsnota.

Voor de bestaande stad en andere nu lopende geluidsdossiers (laden en lossen, [locatieprofielen voor evenementen](#), windmolens, overlast in de Binnenstad) biedt deze beleidsnota geen directe oplossingen. Er zijn wel aanknopingspunten in deze beleidsnota gemaakt om hierop te kunnen acteren. Bovendien loopt er een aantal trajecten waarvan geluidhinder een onderdeel is:

- Geluidnormen voor evenementen staan beschreven in de [Beleidsregel geluidsnormen bij buitenevenementen](#). In het kader van het opstellen van locatieprofielen voor evenementen wordt hier nader aandacht aan besteed.
- In het coalitieakkoord 2022-2026 Investeren in Utrecht is opgenomen dat bij het plaatsen van windmolens het uitgangspunt is om de overlast (geluid en slagschaduw) voor omwonenden maximaal te beperken. Voor specifieke projecten worden op maat gemaakte normen en/of een visie opgesteld zoals ~~bijvoorbeeld voor~~ het [Energie landschap Rijnenburg en Reijerscop](#).

Juridische context

In de voorliggende Beleidsnota geluid en trillingen legt de gemeenteraad het beleidskader voor geluid [en trillingen](#) vast. De Beleidsnota geluid en trillingen is onderdeel van de Omgevingsvisie Utrecht, en is een uitwerking van de [Koers in thematisch beleid](#). De gemeenteraad is bevoegd om de beleidsnota met de daarbij behorende nota van zienswijzen vast te stellen op basis van Artikel 3.1 lid 1 van de Omgevingswet. [De nota gaat over het beheersen en voorkomen van geluid- en trillinghinder in de bestaande stad en bij nieuwe ontwikkelingen middels omgevingsplannen, vergunningverlening en de aanleg en reconstructie van wegen.](#)

Relatie beleidsnota en omgevingsvisie

In de Omgevingsvisie Utrecht (en de beleidsnota's/visies die daar deel van uitmaken) staat het gemeentelijke beleid over de fysieke leefomgeving. Dit beleid geldt voor de hele gemeente.

[Juist door in een beleidsnota vooraf het kader voor gezondheid aan te geven en helder te maken wanneer dit relevant is, kunnen motiveringsverplichtingen bij concrete besluiten worden beperkt.](#)

De nota is bedoeld om daarmee te worden toegepast bij het wijzigen van het omgevingsplan, het verlenen van vergunningen en het opstellen van maatwerkvoorschriften. Er hoeft dan niet bij elk individueel besluit apart een afweging te worden gemaakt; die afweging heeft al plaatsgevonden in deze Beleidsnota. Als het gaat om de bevoegdheden is het een voortzetting van hoe het voorheen was verdeeld; kaders in de nota worden door de raad vastgesteld; het college voert de kaders uit.

Relatie Beleidsnota en Omgevingsplan

De gemeente heeft op 1 januari 2024 een (Tijdelijk) Omgevingsplan van rechtswege dat bestaat uit de bestemmingsplannen, lokale verordeningen en de bruidsschat. Uiterlijk op 31 december 2031 moet het Tijdelijke Omgevingsplan vervangen zijn door een Definitief Omgevingsplan waarbij alle instructieregels op een juiste wijze moeten zijn verwerkt als ook de bestemmingsplannen, regels uit verordeningen en de bruidsschat. De gemeente zal tot die periode gefaseerd het Omgevingsplan wijzigen. In deze beleidsnota Geluid en trillingen zijn kaders opgenomen die integraal kunnen of zelfs moeten worden opgenomen in het Omgevingsplan van de gemeente. Dit is meestal het gevolg van de instructieregel die het Rijk heeft gesteld. Een kaderstellende uitspraak uit de beleidsnota geluid en trillingen hoeft niet 1-op-1 worden overgenomen in het Omgevingsplan, tenminste als het om het om een gemeentelijke beleidsvrijheid gaat. Over de eerste wijziging van het Tijdelijke Omgevingsplan besluit uw raad in 2024.

Relatie Beleidsnota en uitvoeringsprogramma

Een programma (genaamd uitvoeringsprogramma in Utrecht) bevat de concrete uitwerking van beleid over de fysieke leefomgeving. Een zogenaamd 'onverplicht programma' kan zich richten op beleidsontwikkeling, beleidsdoorwerking en/of uitvoering voor een aspect of gebied. Het kan een nadere detaillering bevatten van de meer algemene beleidsuitspraken van de omgevingsvisie (en onderliggende beleidsnota's) zoals de uitwerking van een aantal technische omschrijvingen zoals "welke afmetingen heeft een luwe gevel" en "welke bouwkundige maatregelen mogen worden toegepast bij een niet geluidgevoelige gevel". Juridische borging daarvan gebeurt in het omgevingsplan. In een uitvoeringsprogramma vinden geen nieuwe beleidsmatige keuzes plaats. Het bindt alleen het bestuursorgaan dat het vaststelt, in dit geval het college.

Er zijn ook verplichte programma's. Zo wordt het vanuit de Europese Unie vereiste actieplan geluid onder de Omgevingswet gezien als een verplicht programma (artikel 3.6 Omgevingswet). Het Actieplan geluid ziet toe op de bestaande geluidskwaliteit van de stad. Daarin zal extra aandacht worden geschonken aan het visueel in beeld brengen van de geluidskwaliteiten (bijv. stille gebieden). Dit uitvoeringsprogramma wordt opgesteld in 2024.

Beslistermijn

Om te voorkomen dat er een groot hiaat ontstaat tussen het huidige en nieuwe beleid voor geluid en trillingen, is het wenselijk dat deze beleidsnota direct na vaststelling door uw raad in werking treedt. In Daarmee kunnen we het nieuwe beleid voor nieuwe ontwikkelingen vanaf dat moment toepassen bij aanvragen voor vergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA) die onder de Omgevingswet worden ingediend. Dit zijn vergunningen die afwijken van de regels van het omgevingsplan.

Het is wenselijk om vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) een besluit over deze Beleidsnota te nemen om te voorkomen dat er een hiaat ontstaat tussen het huidige en nieuwe beleid. Bij voorkeur in ieder geval binnen 8 weken na inwerkingtreding van de Omgevingswet (inclusief vijf weken referendumtermijn), omdat we daarmee het nieuwe beleid voor nieuwe ontwikkelingen vanaf 1 januari kunnen toepassen op het moment dat er aanvragen voor vergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA) onder de Omgevingswet worden ingediend. Er is een beslistermijn van maximaal 8 weken voor deze BOPA's (anders gezegd de afwijkvergunningen). Dit zijn vergunningen die afwijken van de regels van het omgevingsplan.

Beoogd effect

Het beoogd effect is om met deze beleidsnota een bijdrage te leveren aan onze ambities voor 'gezond, stedelijk leven', omdat te veel geluid en/of hinder van trillingen door verkeer of (bedrijfsmatige) activiteiten slecht is voor de gezondheid. Geluidhinder kan ook een negatieve invloed hebben op de leerprestaties van kinderen. Uiteindelijk draagt de beleidsnota eraan bij dat relatief

minder bewoners in de stad hinder hebben van geluid en trillingen ondanks de groei en verdichting van de stad.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

- [Schriftelijke](#) vragen 2023 nummer SV 2023 nr. 137 Verplichte gesloten ramen en deuren in de Utrechtse Horeca (20 september 2023)
- [Raadsbrief](#) Vrijgave voor inspraak Ontwerp-beleidsnota Geluid en Trillingen;
- [Raadsbrief](#) Voortgang Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (8 februari 2023);
- [Raadsbrief](#) Voortgang invoering Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (28 februari 2022);
- [Raadsbrief](#) Nota geluid en trillingen (22 juni 2021);
- [Raadsbrief](#) Uitstel invoering Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (1 juni 2021);
- [Raadsbrief](#) Omgevingswet uitgesteld, voorbereidingen gaan door (6 april 2020);
- [Raadsbrief](#) Stand van zaken diverse milieugerelateerde zaken (10 december 2020)
- [Geluidnota Utrecht](#) (2014-2018)

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De Beleidsnota Geluid en Trillingen met de daarbij behorende nota van zienswijzen vast te stellen en in werking te laten treden voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen gelijktijdig met de Omgevingswet (1 januari 2024), met als belangrijkste uitgangspunten: a) In een groeiende stad werken aan een gezonde leefomgeving door een evenwichtige toedeling van functies aan locaties; b) Nieuwe geluidsknelpunten en/of nieuwe hinder door trillingen bij ruimtelijke ontwikkelingen zo veel mogelijk te beperken; c) Ruimte bieden om op specifieke locaties gemotiveerd andere afwegingen te maken en zo maatwerk te kunnen bieden; en met als belangrijkste kaderstellende beleidsuitspraken: d) Vanwege gezondheid past de gemeente bij nieuwe ontwikkelingen een ambitiewaarde van 63 dB toe voor gemeentelijk wegverkeer, inclusief geluid van trams en railverkeer; e) De Utrechtse grenswaarden voor geluid van gemeentelijk wegverkeer bedragen 63 dB in Leidsche Rijn en Vleuterweide en 68 dB in de rest van de stad en zijn strenger dan de wet toelaat; f) Onder voorwaarden kan een niet-geluidgevoelige gevel, zoals een dove gevel (zonder te openen delen), worden toegepast bij nieuwe woningen boven de (Utrechtse) grenswaarde(n); g) Elke nieuwe woning heeft een geluidsluwe gevel; het streven is dit ook voor onzelfstandige studentenwoningen, woningen kleiner dan 30 m², flexwoningen en bij transformatie te laten gelden; h) In rustige woonwijken hanteert de gemeente voor activiteiten van bedrijven een generieke norm van 45 dB(A) in plaats van het voorschrijven van maatwerkvoorschriften; i) De gemeente hanteert streefwaarden voor trillingen, het voorkomen van geluidsoverlast door stemgeluid, het beschermen van stille hofjes en omsloten binnenterreinen in de binnenstad en heeft de ambitie om stille gebieden/stiltebeleving voor iedereen iedereenmens en dier te bieden.
Argumenten	
1.1	<u>Om te werken aan een gezonde leefomgeving voor onze stad wegen we bij nieuwe ontwikkelingen een gezond leefklimaat voor onze bewoners af tegen de groei en verdichting van de stad.</u>

	De beleidsnota zorgt ervoor dat bij nieuwe ontwikkelingen in de stad de impact van geluid of trillingen evenwichtig wordt afgewogen ten opzichte van functies in de stad. Zo levert Utrecht een positieve bijdrage gezond, stedelijk leven in de stad.
1.2	<u>Voor een gezond leefklimaat en om nieuwe saneringssituaties te voorkomen, stellen we strengere ambitie- en grenswaarden dan wettelijk vereist is.</u> De nieuwe wetgeving biedt meer (lokale) afwegingsruimte voor geluid. Wij gaan deze ruimte inzetten om zo een gezonder leefklimaat in de stad na te streven door een lagere ambitie- en grenswaarde bij gemeentelijke wegen te hanteren. In de uitleggebieden Leidsche Rijn en Vleuterweide gold bij de ontwikkeling vanuit wetgeving een norm die voor gemeentelijke wegen 5 dB strenger was dan bij ontwikkelingen in de rest van de bestaande stad. Deze oorspronkelijk beoogde geluidkwaliteit bij planvorming is gedurende de gehele ontwikkeling gehandhaafd. Deze strengere grenswaarde van 63 dB continueren we ook nu. Uit ervaringen in Leidsche Rijn/Vleuterweide zien we dat bewoners significant minder hinder van geluid van wegverkeer melden dan in de rest van de stad (gemiddelde stad = 32% en Leidsche Rijn/Vleuterweide = 21%). De waarde van 68 dB in de rest van de stad biedt nog voldoende marge voor de uiterste wettelijke norm, die niet mogen<u>mag</u> worden overschreden. Als de geluidsbelasting boven de uiterste wettelijke grenswaarde van 70 dB komt moeten we woningen saneren uit eigen financiële middelen. Met de lagere ambitie- en de Utrechtse grenswaarde geven we ook invulling aan de beleidsuitspraken uit de nota Volksgezondheid en de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU 2040).
1.3	<u>Door voor trillingen grenswaarden te formuleren, kunnen we nieuwe woningen dichter aan het spoor bouwen zonder in te boeten op een gezond leefklimaat.</u> Mits een ontwikkelaar de benodigde maatregelen in de grond of aan de woning neemt (trillingsongevoeliger ontwerp) kan door het stellen van grenswaarden voor trillingen kunnen we dichter op het spoor bouwen. In Utrecht is de ontwikkeling van de Cartesiusdriehoek hier een voorbeeld van. Er zijn op dit moment geen normen voor trillingen in <i>bestaande</i> situaties, daarom leggen we daarover niets vast.
1.4	<u>Een geluidsluwe gevel leidt tot een lager percentage bewoners met (ernstige) geluidshinder.</u> Uit onderzoek blijkt dat een geluidsluwe gevel (ernstige) geluidhinder vermindert bij bewoners. Bij het juist ontwerpen van de woning kan hierop eenvoudige (en goedkope) wijze invulling aan worden gegeven. Het is dus een effectieve en efficiënte maatregel. We streven dit ook na bij onzelfstandige studentenwoningen, woningen kleiner dan 30 m², flexwoningen en bij transformatie. In eerste instantie door te kijken naar een eerlijke verdeling van verschillende soorten woningen (sociale huur, middenhuur en koop) ten opzichte van de milieubelasting op de planlocatie. Daarnaast door te kijken naar afschermende maatregelen voor deze woningen.
1.5	<u>Het aanpakken van overlast door bedrijven in rustige woonstraten gaat met het nieuwe beleid sneller zonder dat we de rechten van het bedrijf inperken.</u> In het nieuwe beleid mag een bedrijf in een rustige woonstraat standaard 45 dB(A) geluid maken. Dit betekent dat als er een terechte klacht over hinder van dit bedrijf binnenkomt de gemeente het bedrijf meteen extra geluidsmaatregelen kan opleggen. In de vorige regelgeving moest de gemeente een procedure starten om deze maatregelen aan het bedrijf op te leggen (het zogenoemde maatwerkvoorschrift). Dit neemt al snel enige maanden in beslag. Met het nieuwe instrument 'maatwerkregel', dat beschikbaar komt uit de nieuwe wetgeving, kunnen we, indien het een terechte klacht is, sneller handelen in het belang van de bewoners. De rechten van het bedrijf beperken we daarmee niet ten opzichte van de huidige praktijk.
1.6	<u>Eerdere gemeentelijke beleidsuitspraken over stemgeluid in omsloten binnenterreinen en hofjes, voor speeltuinen, schoolpleinen en sportvelden zijn in deze beleidsnota verankerd.</u>

	In de Beleidsnota geluid en trillingen is aangegeven hoe we akoestisch met stemgeluid bij nieuwe ontwikkelingen omgaan. Hiermee geven we concrete invulling aan beleidsuitspraken uit enkele gemeentelijke nota's (nota Volksgezondheid, Visie Speelruimte Utrecht). In de Beleidsnota Geluid en Trillingen staat hoe we omgaan met omsloten binnenterreinen en hofjes, voor speeltuinen, schoolpleinen en sportvelden. In Utrecht sturen we op richtwaarden voor het geluidsniveau ter plaatse van omliggende woningen zodat in ieder geval een rustig binnenniveau is gegarandeerd.
1.7	<u>In deze beleidsnota geven we invulling aan het profiel van de vertraagde stad (RSU 2040) door te streven naar stille gebieden voor iedereen op 10 minuten loopafstand.</u> Om akoestisch invulling te geven aan het profiel van de vertraagde stad uit de Ruimtelijke Strategie Utrecht is in de beleidsnota opgenomen dat we streven naar stille gebieden voor iedereen binnen een loopafstand van 10 minuten. Het gaat om voldoende plekken waar bewoners even in de luwte kunnen zijn. Deze zijn meestal gekoppeld aan de groene plekken in de stad. Stille gebieden zijn niet altijd letterlijk gebieden met een laag geluidsniveau in dB maar gebieden waar relatieve rust heerst of waar door een slim ontwerp (soundscaping) luwte wordt ervaren.
1.8	<u>Ingebrachte zienswijzen zijn, indien gegrond, verwerkt in de beleidsnota.</u> Uit de ingebrachte zienswijzen blijkt dat verduidelijking en aanscherping van een aantal kaderstellende uitspraken in deze nota nodig was. De volgende kaderstellende uitspraken zijn inhoudelijk naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen gewijzigd: - Deuren en ramen dicht bij horeca Ramen en deuren hoeven alleen dicht als binnen versterkt muziekgeluid wordt geproduceerd, en als er sprake is van geluidsoverlast. - Toepasbaarheid niet-geluidgevoelige gevel Niet geluidgevoelige gevels kunnen een oplossing zijn om op locaties boven de (Utrechtse) grenswaarde(n) toch woningen te bouwen en bij te kunnen dragen aan de volkshuisvestelijke opgave. Met compenserende maatregelen ten behoeve van de gezondheidsbescherming is een verruiming van de toepassing mogelijk; - Overgangsregeling lopende projecten voor "kleine woningen" Er wordt een overgangsregel aan de beleidsnota toegevoegd dat bij plannen waarvoor reeds een Stedenbouwkundig Programma van Eisen of bouwenvolop is vastgesteld gemotiveerd van deze afwijkingsregel voor kleine woningen gebruik gemaakt kan (blijven) worden. Daarnaast zijn door de leesbaarheid en begrijpelijkheid van de beleidsnota de volgende wijzigingen doorgevoerd: - het verduidelijken van een aantal definities in de leeswijzer; - een completere duiding van gebruikte termen in de beleidsnota - en een aantal motiveringen voor het stellen van de kaderstellende beleidsuitspraken voor verduidelijking toegevoegd
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>Strengere grenswaarden aan geluid en trillingen stellen kan een belemmering vormen voor het bouwen van woningen.</u> Strengere waarden voor geluid en trillingen kunnen mogelijk in specifieke gevallen ertoe leiden dat er minder woningen kunnen worden gebouwd in Utrecht. Het bouwen van woningen is belangrijk om woningzoekenden te huisvesten. Het is daarom in uitzonderlijke gevallen mogelijk om af te wijken van de ambitiewaarde en grenswaarden bij zwaarwegende belangen of bijvoorbeeld bij plannen die door een afscherpende werking juist leiden tot een verbeterde akoestische kwaliteit in de achterliggende wijk. Ook blijft het onder voorwaarden mogelijk om niet-geluidgevoelige gevels (bijvoorbeeld dove gevels zonder te openen delen) toe te passen. De voorwaarden en compensatie voor deze niet-geluidgevoelige gevels werken we nader uit na vaststelling van de Beleidsnota geluid en trillingen in een omgevingsprogramma, zoals toegelicht in de juridische context .

1.2	<u>Niet bij alle soorten woningen kan eenvoudig een geluidsluwe gevel worden gemaakt.</u> Het is niet mogelijk bij alle soorten woningen eenvoudig een geluidsluwe gevel te maken. Dit geldt bijvoorbeeld bij onzelfstandige studentenwoningen, kleine woningen met een middengang, tijdelijk (flex) wonen en transformatie. Het is dan mogelijk om onder voorwaarden voor deze woningen af te wijken van het beleid, omdat het oplossen van een tekort aan woningen ook belangrijk is.
1.3	<u>Het beleid maakt dat er beter gekeken moet worden naar geluidsaspecten bij het mengen van wonen en bedrijvigheid.</u> In de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU) staat dat we wonen en werken meer willen mengen in de wijken. Het nieuwe instrument 'maatwerkregel', dat beschikbaar komt uit de nieuwe wetgeving staat bedrijvigheid in rustige woonwijken niet in de weg. Ook in het huidige beleid kan een bedrijf voor geluidsoverlast een maatwerkvoorschrift om de geluidsemissie te verminderen worden opgelegd. Het voorstel in de beleidsnota regelt dit generiek, waardoor we sneller reële overlast voor bewoners kunnen aanpakken. In de afgelopen zes jaar is het in totaal 10 keer voorgekomen, in de jaren 2018-2021 is dit elk jaar één keer voorgekomen. Wel is in elk van deze situaties sprake van een langdurig traject, waarbij bewoners in die tijd reële hinder ondervinden. Zolang er geen klachten uit de wijk komen, zal niet actief op de lagere norm worden gehandhaafd. Ook blijft maatwerk voor hogere norm mogelijk, bijvoorbeeld als de maatwerkregel voor een bedrijf stuit op onoverkomelijke technische of financiële problemen. Voor bedrijventerreinen is er geen aanleiding om de wettelijke regelgeving voor Utrecht aan te passen en verandert er niets. Dat geldt ook voor woningen langs drukke infrastructuur en centrumgebieden waar het niveau van het omgevingsgeluid al hoog is.
1.4	<u>Het is niet toegestaan om te handhaven op overlast van stemgeluid.</u> Het is verboden om als gemeente te handhaven op stemgeluid van activiteiten (schoolpleinen, terrassen, sportvelden). Daarom zetten we in op een ruimtelijke inpassing met zo min mogelijk kans op geluidhinder; nu en in de toekomst.
1.5	<u>Er is geen budget om pro-actief groene plekken in de stad stiller te maken.</u> Door 'werk met werk te maken' (zoveel mogelijk geplande ontwikkelingen en werkzaamheden combineren) zal op enkele plekken meer diversiteit in geluid (luwte versus levendigheid) in de stad worden gemaakt. Bijvoorbeeld door slimme ontwerpen (soundscaping) op nieuw te ontwikkelen groene plekken in de stad toe te passen.
1.6	<u>De ambities zetten de financiële haalbaarheid van nieuwe ontwikkelingen onder druk.</u> Indien advisering vanuit deze Beleidsnota geluid en trillingen de financiële haalbaarheid voor projecten onder druk zet, kan er in specifieke situaties en onder specifieke voorwaarden zoals aangegeven in de nota gekozen worden voor een lager ambitieniveau, zoals bij tijdelijk wonen en transformatie, onzelfstandige studentenwoningen en kleine woningen met een middengang. Dit zal verder worden geconcretiseerd in het nog op te stellen Omgevingsprogramma geluid en trillingen maar zal geen betrekking hebben op de eisen uit het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (Bbl).
Beslispunt	
2	De Beleidsnota geluid en trillingen op te nemen in de Omgevingsvisie Utrecht door toevoeging aan het overzicht 'Lijst beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht' en de internetpagina https://omgevingsvisie.utrecht.nl/ .
Argumenten	
2.1	<u>Op deze manier leggen we de Beleidsnota als onderdeel van de Omgevingsvisie Utrecht vast</u> In lijn met De Utrechtse Standaard heeft dit beleidsstuk de status van beleidsnota. De Beleidsnota geluid en trillingen is onderdeel van de Utrechtse Omgevingsvisie, omdat het beleid gaat over het fysieke domein.

<u>Beslispunt</u>	
<u>3</u>	<u>Dit raadsbesluit in werking te laten treden op de dag van bekendmaking, op grond van artikel 1:4 lid 1 Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht.</u>
<u>Argumenten</u>	
<u>3.1</u>	<u>Dit is nodig om ontwikkelende partijen helderheid te bieden bij de eisen en regels die we stellen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.</u>
	<u>Op dit voorstel is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht van toepassing. Dit betekent dat het raadsbesluit in werking treedt 5 weken na bekendmaking (artikel 1:3 lid 1 Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht). Als het raadsvoorstel direct in werking treedt is het voor ontwikkelende partijen helder welke eisen en regels we bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen stellen in plaats van deze per aanvraag te moeten motiveren. De eerste aanvragen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (bopa) kunnen we op deze manier binnen de wettelijke periode van 8 weken toetsen aan het gemeentelijke beleid. Bij toepassing van artikel 1:4 blijft de mogelijkheid bestaan over het raadsbesluit een raadgevend referendum te houden. Op basis van de uitkomst van een eventueel referendum kan worden voorgesteld het raadsbesluit in te trekken.</u>

Financiën

Het opstellen en uitwerken van de Beleidsnota geluid en trillingen wordt binnen de huidige capaciteit uitgevoerd van het programma Duurzaamheid, onderdeel gezonde, stille en veilige leefomgeving.

(Vanaf 2024 is dit onderdeel van het programma Aantrekkelijke en Groene Leefomgeving).

Het uitvoeren van de doelstellingen uit de beleidsnota is gericht op een evenwichtige afweging tussen verschillende functies in stad. Dit kan in bepaalde gevallen leiden tot benodigde keuzes in planvorming die in enkele gevallen mogelijk extra kosten met zich meebrengen voor ontwikkelaars of (bij door de gemeente betaalde projecten) de gemeente. De omvang van deze kosten hangt af van de specifieke situatie en zijn nu daarom nog niet te bepalen en worden gedekt uit de projecten.

In de raadsbrief van 25 oktober 2023 zijn de potentiële financiële gevolgen voor het stellen van bovenwettelijke eisen aan woningen in beeld gebracht. In Utrecht komen veel functies samen en kan sprake zijn van een hogere geluidsbelasting dan wenselijk voor de gezondheid. Utrecht stelt eisen aan bouwen op dit type locaties. In principe betreffen deze geluidseisen van de gemeente geen bovenwettelijke eis, maar een voorwaardelijke afwijking van de landelijke normering (standaardwaarde) die wordt mogelijk gemaakt op basis van geboden beleidsruimte. Daardoor kan Utrecht op meer plekken bouwen, maar zijn daar wel voorwaarden aan gesteld die kunnen leiden tot technische aanpassingen, welke een financieel effect kunnen hebben (maar beter is om het ontwerp zo te maken dat dit niet nodig is; hetgeen in Utrecht de afgelopen 40 jaar veelal is gelukt). De financiële impact voor een woning die gerealiseerd wordt boven de standaardwaarde wordt op minder dan 5% van de totale kosten geraamd. De totale kosten op planniveau zijn nog lager omdat veelal niet alle woningen boven de standaardwaarde worden gerealiseerd. Deze extra kosten worden gedekt uit de projecten zelf. De uitwerking van de Beleidsnota geluid en trillingen wordt binnen de huidige ambtelijke capaciteit uitgevoerd, zoals begroot in de programmabegroting.

Verantwoording wordt afgelegd via de Begrotingscyclus. In de Programmabegroting is een indicator vastgelegd waarmee de effecten van het beleid gemonitord kunnen worden: "Het percentage inwoners dat vaak overlast van lawaai ervaart".

Vervolg

Na vaststelling door de gemeenteraad van de Beleidsnota bereiden we planregels voor het Omgevingsplan voor. Verder vraagt de Beleidsnota op een aantal onderdelen een nadere uitwerking van de kaderstellende uitspraken in een Uitvoeringsprogramma, zoals in de juridische context is aangegeven. We kijken of het benodigde uitvoeringsprogramma tegelijk met het Actieplan Geluid kan worden opgesteld in 2024.

Participatie

Voor deze beleidsnota is gekozen voor het participatieniveau van raadplegen zoals in de [Participatieverordening](#) is vastgelegd. Dit omdat het grotendeels een voortzetting is van bestaand beleid. Het zwaartepunt van de nota ligt bij het voorkómen van hinder door geluid of trillingen bij nieuwe ontwikkelingen. Het is lastig om (toekomstige) bewoners hierover te bevragen. Bij de voorbereiding van deze nota is in 2021 een bewonerspanel uitgevoerd om informatie over de onderwerpen die het meest leven in de stad op te halen. Deze resultaten zijn gebruikt bij het opstellen van de nota. In de reacties op de open vragen van het bewonerspanel kwam vaak naar voren dat mensen hinder hebben van tijdelijke (relatief kortdurende) situaties met een hoger geluidniveau. We weten uit gezondheidsonderzoeken dat, hoewel er sprake is van hinder, het effect op de gezondheid hiervan beperkt is. Het Bewonerspanel is niet representatief voor de Utrechtse bevolking. Het panel heeft bijvoorbeeld een oververtegenwoordiging aan hoogopgeleiden. De resultaten zijn hierdoor niet een-op-een te vertalen naar de mening van alle Utrechters. De resultaten geven wel een goede indicatie.

Tijdens de inspraakperiode zijn 17 zienswijzen op de ontwerp-Beleidsnota ingediend. De relevante inspraakreacties die leiden tot een beleidsaanpassing zijn verwerkt in de Beleidsnota en een aantal reacties heeft geleid tot tekstuele verduidelijking.

Communicatie

De beleidsnota wordt bij vaststelling gepubliceerd en op de gemeentelijke website Omgevingsvisie aan het overzicht 'Lijst beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht'. Verder actualiseren we de gemeentelijke website onderdeel geluid met toegankelijke berichtgeving over de nota en de nota is zelf ook terug te vinden op de website.

Referendabel

De verordening raadgevend referendum is van toepassing.

Bijlagen

- Beleidsnota geluid en trillingen
- Nota van zienswijzen Beleidsnota geluid en trillingen

Bijlagen informatief

- ~~BEVAT PERSOONSgegevens Namenlijst indieners zienswijzen Beleidsnota geluid en trillingen~~